

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2013-09-12

Närvarande: F.d. justitieråden Susanne Billum och Severin Blomstrand samt justitierådet Kristina Ståhl.

Förändrad hantering av mervärdesskatt vid import

Enligt en lagrådsremiss den 6 september 2013 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i tullagen (2000:1281) och
2. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av departementssekreteraren Mia Helenius.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Allmänt

I remissen föreslås att Skatteverket ska ersätta Tullverket som beskattningsmyndighet för mervärdesskatt vid import när en importör är registrerad till mervärdesskatt i Sverige och agerar i egenskap av

beskattningsbar person vid importen. Detta innebär att skatten i dessa fall ska fastställas och betalas enligt skatteförfarandelagen (2011:1244) och inte som nu enligt det förfarande som gäller för tull. Förslaget föranleder ändringar av vissa bestämmelser i tullagen och mervärdesskattelagen. Dessa lagar är mycket omfattande och tekniskt komplicerade. Lagrådet har inte möjlighet att bedöma om även andra bestämmelser i lagarna berörs av det förändrade förfarandet.

Förslaget till lag om ändring i tullagen

5 kap. 11 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om vilket förfarande som ska gälla för fastställande och betalning av vissa skatter, bl.a. mervärdesskatt, vid import. I paragrafens andra stycke föreskrivs att dessa skatter ska fastställas och betalas enligt det förfarande som gäller för tull. I remissen föreslås att ett nytt tredje stycke införs där det anges att mervärdesskatt i vissa fall i stället ska tas ut i enlighet med skatteförfarandelagen. Den föreslagna uppbyggnaden av paragrafen ger därmed intryck av att huvudregeln är att tullförfarandet ska tillämpas och att de fall som omtalas i tredje stycket är undantag från denna huvudregel. I själva verket är förhållandet dock det omvända, dvs. i de allra flesta fall är det skatteförfarandelagen som kommer att vara tillämplig. Paragrafen är vidare placerad under rubriken "Uppbörd av tull". Bestämmelsen i det föreslagna tredje stycket handlar dock inte om uppbörd av tull utan om vilket förfarande som ska gälla vid uttag av skatt. Skatten ska dessutom inte betalas till Tullverket utan till Skatteverket (jfr 1 kap. 3 § tullagen). Rubriken är därför missvisande.

Lagrådet anser att bestämmelsen i tredje stycket bör ges en mer framskjuten placering i lagen och att rubriksättningen bör ändras.

Enligt remissen ska skatteförfarandelagen gälla endast vid legal införsel. Vid föredragningen har uppgetts att avsikten är att detta i lagtexten ska komma till uttryck på så sätt att det i tredje stycket anges att "deklaranten" ska vara registrerad till mervärdesskatt i Sverige. I de fall då det inte finns någon deklarant, t.ex. vid smuggling, kommer bestämmelsen därmed inte att vara tillämplig. Lagrådet anser att detta bör förtydligas i författningskommentaren.

11 kap. 6 a §

I paragrafen införs en skyldighet för Tullverket att under vissa förutsättningar underrätta Skatteverket om befarade undandraganden av skatt. I sista stycket anges att underrättelseskyldigheten inte gäller om den skatt som avses understiger ett prisbasbelopp eller om det finns särskilda skäl.

Underrättelseskyldigheten innebär att den sekretess som annars råder under vissa förutsättningar bryts. Regler av detta slag bör vara klara och entydiga. Bestämmelsen om särskilda skäl lämnar utrymme för bedömningar. I remissen har inte framförts något egentligt skäl till varför den behövs. Enligt Lagrådets mening bör bestämmelsen slopas.

När det gäller det beloppsmässiga undantaget syftar detta enligt remissen till att förhindra att sekretessbelagda uppgifter förs vidare när skatteundandragandet endast är av mindre omfattning. Bestämmelsen anges vara avsedd att tillämpas på så sätt att bedömningen av om beloppsgränsen överskrids ska baseras på den skatt som Tullverket har anledning att anta skulle kunna undandras eller felaktigt tillgodoräknas eller återbetalas. Om Tullverket har anledning att anta att skatt som överstiger beloppet kommer att undandras på grund av felaktiga uppgifter i flera tulldeklARATIONER, där skatten per deklARATION inte uppgår till det angivna beloppet, ska en underrättelse därmed

skickas. Enligt Lagrådets mening framgår detta inte av lagtexten. Denna kan tvärtom läsas så att bedömningen av om beloppsgränsen överskrids ska göras för varje felaktighet för sig. En bestämmelse med den avsedda innebörden kan leda till tillämpningssvårigheter. Lagrådet förordar att bestämmelsen slopas.

Förslaget till lag om ändring i mervärdesskattelagen

7 kap. 8 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om hur beskattningsunderlaget vid import ska bestämmas. I första stycket har införts ett förtydligande om att det är varans värde för tulländamål, fastställt av Tullverket, som med vissa tillägg utgör beskattningsunderlag. Vid föredragningen har framkommit att denna ändring kräver följdändringar i andra stycket som tar sikte på de fall då varans värde för tulländamål har fastställts av ett annat EU-lands tullmyndighet enligt bestämmelserna om s.k. enhetstillstånd. Det andra stycket kan lämpligen utformas enligt följande.

I fall som avses i 1 kap. 2 § första stycket 6 c ska varans värde för tulländamål och tillägget enligt första stycket, till den del detta utgörs av tull och motsvarande avgifter, utgöras av varans värde för tulländamål som fastställts av det andra EU-landets tullmyndighet och motsvarande pålagor som tas ut av den myndigheten.

13 kap. 6 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om tidpunkten för redovisning av utgående skatt. I remissen föreslås att en ny fjärde punkt införs där det föreskrivs att utgående skatt vid import av varor ska redovisas för den redovisningsperiod under vilken Tullverket har ställt ut tullräkning eller tullkvitto. Vid föredragningen har framkommit att det

även här krävs att bestämmelsen kompletteras med vad som gäller när reglerna om enhetstillstånd har tillämpats. Punkten kan lämpligen ges följande lydelse.

4. Tullverket eller, i fall som avses i 1 kap. 2 § första stycket 6 c, det andra EU-landets tullmyndighet har ställt ut tullräkning, tullkvitto eller motsvarande dokument i enlighet med artikel 221 i rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen, för en import av varor.